

Dieđut boazodoalodálu buolvadatmolsunjoatkái ja lassebohccuid luohpadeamioažžui

Dieđihančállosa sisdoallu

Boazodollui guoskevaš eavttut.....	1
Čatnaseami bistináigi.....	1
Luohpandoarjjadálu joatki skuvlejupmi...	2
Nuppástusat boazodoalodálus.....	2
Čatnaseami goarideapmi.....	2
MYEL- ja MATA-oajut.....	2
Luohpadeamioažžu diehtosuodji.....	2

Boazodollui guoskevaš eavttut

Luohpandoarjjadálu joatkin dahje luohpandoarjjadálus lassebohccuid háhkan olmmožin mun čatnasan bargat boazodoaluin nu guhká go luohppiin soapmásii máksojuvvo luohpandoarjja. Čatnasanáigi lea uhcimustá vihtta jagi, iige dan sáhte dan fápmuiboahhtima maŋŋá šat burgit.

Čatnaseami bistináigi

Čatnaseapmi boahhtá fápmui luohpandoarjaga álgima rájes ja lea fámus nu guhká go luohpandoarjja máksojuvvo luohppiide. Čatnaseapmi lea goittotge álo fámus uhcimustá vihtta jagi.

Luohpandoarjaga miediheami geažil don oaččut mildosa iežat vuolláičállin čatnaseamis. Dasa lea merkejuvvon čatnaseami gustonáigi. Gaskaboddosaš gaskkalduhttin luohpandoarjaga máksimis ii váikkut čatnaseami gustonáigái. Jos čatnasanáigi rievdá álgoálgosaš áiggis, de Mela almmuha čatnaseami ođđa nohkanáigemeari.

Čatnaseami deavdima sáhtta gaskkalduhttit soahtebálvalusa čađaheami, eanadállodoalu dahje boazodoalu doarju ámmátlohkamiid ja eará dohkálaš siva dihte. Gaskkalduhttimis galgá álo almmuhit Melai. Jos gaskkalduhttin bistá badjel jagi, de guhkiduvvo čatnasanáigi ovttaguhkkosaš áiggiin. Jos vástu boazodoalodoalu dikšumis báhcá gaskkalduhttima boddii luohpandoarjaga oažžui, de šaddá doarjaga mávssiheami dábálaččat gaskkalduhttit guoskevaš áiggis.

Luohpandoarjjadálu joatki skuvlejupmi

Luohpandoarjjadálu joatkin dus galgá leat doarvái buorre ámmátlaš dohkálašvuolta bargat boazodoaluin. Dákkárin adnojuvvo buvttadansuorgái heivvolaš, uhcimustá nuppi dási ámmátlaš luondduriggodatskuvlejupmi dahje eará sullasaš skuvlejupmi.

Jos dus ii leat skuvlejupmi, muhto dus lea uhcimustá golmma jagi bargohárjánupmi boazodoalus, de don galggat čađahit uhcimustá 20 oahppovahku (30 oahppočuoggá) viidosaš skuvlejumi boazodoallofitnodaga doaimma dáfus vuogas suorggis. Oahppovahkuin uhcimustá 10 (15 oahppočuoggá) galget leat ekonomalaš skuvlejupmi. Skuvlengáibádusa dievvama sáhtá čájehit maiddá čájehandutkosiin dahje oahpposoahpamušskuvlejumiin. Jos dus lea ollásit eará suorggi skuvlejupmi, de datge sáhtá dattet muhtumassii skuvlengeatnegasvuođa.

Don galggat doaimmahit čielggadusa ámmátdáidui guoskevaš eavttu dievvamis uhcimustá guovtte mánotbaji sisa mearreáiggi nohkamis. Mearreáigi oidno dutnje sáddejuvvon čatnas-anmildosis.

Nuppástusat boazodoalodálus

Jos plánet nuppástusaid boazodoalodálus čatnasanáigge, de váldde vuos oktavuođa Melai. Melas oaččut váidindohkálaš ovdamearrádusa das, čuovvugo plánenvuloš nuppástus čatnaseami. Vejolaš nuppástusaid váikkuhusa gánnáha álo čielggadit ovddalgihtii.

Čatnaseami goarideapmi

Jos doaimmat iežat addin čatnaseami vuostá, de Mela bearrá dus luohpandoarjaga oaiveopmodatárvvu. Dat sáhtá leat logiid duháhiid euroid. Jos čatnaseami goarideapmi ii leat nu stuoris dahje jos gávdnojit mávssolaš govtolašvuođabealit, de sáhtá oaiveopmodatárvu goarideamis fuolakeahtá báhcit muhtumassii dahje ollásit bearakeahtá. Mávssolaš govtolašvuođabeallin sáhtá atnit ovdamearka dihte garra buohccáma dahje iežas doaimmain sorjjasmeahtun ekonomalaš váttisvuođaid.

MYEL- ja MATA-oajut

Buolvadatmolsunjoatkin don galggat váldit MYEL-oaju njealje mánotbaji sisa. Jos dus lea juo MYEL-oadju dahje don leat háhkan lassebohccuid, de dárkkis ahte du MYEL-bargodietnasat vástidit du bargobidjosa boazodoalodálus. Ná sihkkarastát ahte du ealáhat- ja bárteoadju leat rivttes dásis. Lágasmearriduvvon MYEL-odju gullá automáhtalaččat MATA-bargobárteoadju.

Luohpadeamioažžu diehtosuodji

Eana- ja meahccedoaloministeriija, TE-guovddáš, gieldda dálanguovloaláhuseiseváldi ja Mela gieđahallet heaggadieđuid heaggadiehtolága ja luohpandoarjjalága njuolggadusaid mielde ja fuolahit luohpadeamioažžuid intimitehtasuoji ollašuvvamis heaggadieđuid gieđahallamis.

Bearraigeahčus dárbašlaš dieđuid sáhtá háhkat luohpadeamioažžus aldestis, dálanguovloaláhusregistaris, vearuheadjis ja Ealáhatdovoguoovddáža bargogaskavuođa-

registaris. Ovttaskas dáhpáhusas bearráigeahčču sáhttá vuodđuduvvat maiddá eará sajis dahje eará ášši gieđahallama oktavuodas ovdanbohtán dieđuide.

Luohpandoarjjalága jávohisvuodageatnegasvuhtii guoskevaš njuolggadusa geažil ovdalis máinnašuvvon oassebealit eai luohpat luohpadeamioažžuide guoskevaš dieđuid vierrásiidda muđui go áššehasa iežas lobiin dahje dalle, go dieđuid luohpadeapmi vuodđuduvvá láchkii.

Váldde oktavuodá Melai, go leat háhkan dárbbášlaš skuvlejumi dahje plánet nuppástusaid boazodoalodáhus luohpandoarjaga máksima áigge.

Mela-áššealmmái veahkeha Mela-dorvui guoskevaš buot gažaldagain. Áššealbmáid oktavuodadieđut gávdnojit telefongirjjis báikkis Maatalousyrittäjien eläkelaitos ja maiddái internehtas čujuhusas www.mela.fi.

Eanadoallofitnodatolbmuid ealahatlagádus (Mela)
Revontulentie 6, 02100 Espoo
tel. 020 630 0500

www.mela.fi